

Massa casualitats

Vicent Marçà i Miquel Mollà

PROPOSTA DIDÀCTICA
DE VICENT BELTRAN I SERRULLA

11

© Vicent Marçà
Il·lustracions de Miquel Mollà
190 x 135 mm., 72 pàgines
Enquadernació en rústica

© 1997 Edicions del Bullent, SL
De la Taronja, 16 - 46210 Picanya ☎ 961 590 883
Director de la col·lecció: Alfred Ramos
Disseny: Miquel Mollà
Assessorament lingüístic: Ferran Fabregat

L'ARGUMENT DEL LLIBRE

El nostre amic Jaume comença a sospitar que hi ha algunes coses que li passen que no estan gens clares.

Tot es va iniciar allà per l'estiu. Això que se li'n vaja l'aigua de la banyera i després hi haja greus inundacions; que es produeca una foguerada a la cuina de sa casa i posteriorment ocorrega un gran incendi en una fàbrica de mobles; o que se li mora el seu pardalet Indurain i s'estavella un avió...

Això el té amb la mosca al nas!

Petits accidents que sofreix, que, en altres ocasions, haurien passat sense donar-los massa importància, els relaciona amb altres accidents que ocorren al món, però de forma augmentada i desproporcionada. Pensa que té un poder d'anticipació i això el deixa molt intranquil. Els seus pares no acaben d'explicar-se la repentina afició als telenotícies.

Sort que té una bona amiga en qui pot confiar les seues preocupacions. Carme, encara que al principi no s'ho creu massa, tracta de comprendre'l i li ofereix la seua ajuda per solucionar aquell embolic. Els dos, compartint aquell secret, estan marejats i no saben què fer. El fet que tornen a ocórrer aquelles coincidències tan estranyes fa que es decideixen a demanar l'opinió d'altres persones.

Agnés, la germana de la seua amiga Carme, sembla que tinga clar el camí a seguir: li buscarà llibres sobre el tema i, a més a més, preguntarà sobre la qüestió a un prestigiós professor, expert en fenòmens estranys. Sembla que per fi algú li ajudarà a solucionar el seu problema.

El professor, a través d'Agnés, el tranquilitza dient-li que a l'estranger és un cas molt habitual i que no se n'ha de preocupar. Tan sols caldrà canviar els desastres o tragèdies per alegries, fer memòria de les bones accions i no de les desgràcies.

La cosa no acaba de funcionar bé. Jaume i Carme decideixen entrevistar-se amb el professor Pep personalment. La visita a la seua casa-laboratori els deixa bocabadats. Quin món d'andròmines! Allí els descobreix el seu secret: havia comprovat, mitjançant uns ordinadors del seu laboratori, que la quantitat de notícies dolentes donades per les diferents televisions contrasta fortament amb les bones accions que dominen al món.

Jaume vol trobar una solució definitiva al seu problema, saber si allò que li passa és real o són manies seues. El professor li conta coses de quan ell era menut i li aconsella que visca sense manies i deixi passar el temps. Sentir les explicacions del professor el deixa convençut que allò que li passa a ell no té res a veure amb el que succeix a la resta del món.

Les coincidències i la imaginació han fet possible uns mesos meravellosos.

L'AUTOR

Vicent Marçà i Duc va nàixer a Castelló allà per l'any 1954.

Alterna la tasca d'escriptor amb l'ofici de mestre.

Estima profundament la cultura i les tradicions del seu poble. Considera una qüestió inajornable la consolidació de la llengua del seu país i la consecució d'una escola valenciana. En els seu temps lliure li agrada entrar en contacte amb la natura i practica el senderisme juntament amb una colla d'amics; pensa que hem de fruit de la natura i manté envers ella una posició de cura i respecte.

Dins del camp de la docència, col·labora activament amb els moviments de renovació pedagògica i ha treballat durant alguns anys com a assessor al Centre de Professors de Castelló. Per la seua afeció personal pel món del teatre ha coordinat, en moltes ocasions, les successives mostres de Teatre Escolar de Castelló i ha participat plenament amb el Seminari de Teatre del CEP. També, esporàdicament, ha volgut participar com a actor amb diferents col·lectius de teatre.

Des de l'any 1989, col·labora amb la revista Saó. L'any 1995 inicia la publicació de llibres de narrativa infantil i juvenil amb l'obra *Viatge a l'interior*. La seua segon obra, *Foc al gran recorregut* (1996), ha estat finalista del 15è Premi Enric Valor. L'any 1995 guanyà el Premi Ciutat de Castelló d'Humanitats com a coautor del llibre *El Campanar de Castelló*, editat per l'Ajuntament. L'any

1997 publica en Edicions del Bullent les seues últimes novel·les, *Han segrestat l'entrenador* i *Massa casualitats*.

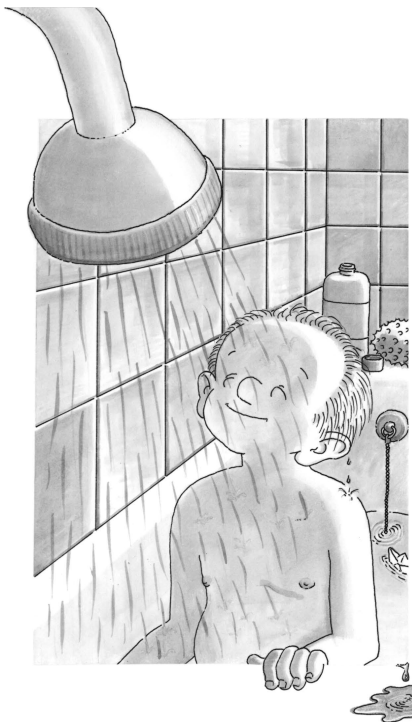
L'IL·LUSTRADOR

Miquel Mollà va nàixer a la Granja de la Costera, un poblet proper a Xàtiva, el 9 de maig del 1958. Des de ben menut s'interessà per la pintura i el dibuix, però acabà llicenciant-se en Filosofia i Ciències de l'Educació per la Universitat de València.

Actualment fa classes de filosofia a l'Institut Josep de Ribera, de Xàtiva. Sempre que pot dibuixa i, de vegades, com ara, fa il·lustracions per a llibres.

Ha realitzat diverses exposicions de pintures i gravats arreu del País Valencià i també col·laboracions i treballs relacionats amb el disseny gràfic. Ha col·laborat a l'editorial ECIR i actualment és el director gràfic d'edicions del Bullent.

ORIENTACIONS DIDÀCTIQUES I METODOLÒGIQUES

Teniu a les vostres mans un meravellós joguet, el llibre *Massa casualitats*. La seua lectura resulta senzilla i agradable. L'autor pretén que es comprenga fàcilment, sense haver de recórrer, massa vegades, a la fastigosa tasca de buscar paraules desconegudes al diccionari. Les seues pàgines atrauran l'atenció del lector infantil que s'identificarà, des del primer moment, amb el protagonista de la història.

El docent haurà de fomentar l'interés per la lectura en aquells xiquets i xiquetes que s'inicien en el món dels llibres, perquè vagen adquirint un hàbit lector. Aquest objectiu esdevindrà una realitat si l'activitat lectora resulta lúdica i gratificant.

Seria convenient que l'educador fes una presentació prèvia del llibre, intentant motivar els alumnes i suggerint-los-hi algunes pistes, per tal que sorgesca un interès per endinsar-se en les seues pàgines. En poques paraules, crear ganes per la lectura.

També, en alguns moments, per facilitar les coses, seria interessant una lectura en grup, que sempre ajuda a aquells alumnes que tenen insuficientment assumits els mecanismes de lectura i, en conseqüència, presenten algunes deficiències de comprensió lectora. Això pot afavorir un diàleg posterior que aclaresca els dubtes, facilite la comprensió del text, fomenti l'expressió oral a través dels comentaris i les opinions. El fet de plantejar en grup alguns problemes o situacions que apareixen al text ajudarà els xiquets i xiquetes a desenvolupar un esperit crític.

Si el que pretenem és que l'alumne d'aquests primers anys escolars arribe a sentir el plaer per la lectura, cal que, quan la treballem a classe, ho fem amb tranquil·litat, sense presses. Hem de dedicar el temps necessari perquè la lectura resulte agradable i les activitats que s'hi relacionen no siguen fastigoses, sinó més aviat lúdiques.

Ha de ser el professor qui determine i puga elegir les activitats paral·leles a la lectura, bé suggerides pels alumnes mateixos o bé algunes que ell crega interessants. No obstant, les propostes que fem a continuació tan sols pretenen ser orientatives o suggeridores.

PROPOSTES DE TREBALL

1.- Fitxem el llibre.

*Títol
*Autor
*Il·lustrador
*Editorial Lloc Any
*Col·lecció Número
*Personatges més importants.....
*Opinió personal.....
.....
.....

2.- Comprensió del text.

La lectura ens presenta un xiquet que comença a preocupar-se per una sèrie de coincidències entre el que li passa i allò que després s'esdevé al món. Pensa que té un poder anticipador. Intenta recordar i reviure alguns moments de la història.

- Com es diu el protagonista?
- Quan s'adonà, per primera vegada, que li passen coses estranyes?
- Després que es produís la foguerada a la cuina de sa casa, quina notícia va escoltar al telenotícies de la nit?
- Explica qui era Indurain i què li va passar.
- Per què estava preocupat el nostre amic?
- Jaume només volia escoltar els noticiaris de la tele. Per què estava tan interessat?
- A qui li va confiar les seues preocupacions?
- Explica breument com era l'amiga de Jaume.
- A Jaume, li agradava jugar a casa del seu avi. Què li va passar després de dinar i quina notícia va escoltar?
- Què els va passar, als nostres amics, una vesprada que estaven jugant a casa de Jaume?
- La germana de Carme intenta ajudar-lo a resoldre el problema que té. Quina solució li proposa?
- Amb qui s'entrevisten Jaume i Carme?
- Quines andròmines van veure a la casa-laboratori del professor?
- El professor estava realitzant unes investigacions. Què feia amb els ordinadors que tenia al seu laboratori?
- Què li aconsellà el professor Pep, a Jaume, per solucionar el seu problema?

3.- En el text apareix: "Un gran aiguat ha descarregat enormes quantitats d'aigua en poques hores".
Com deus saber, la pluja pot tenir diferents intensitats.

• Classifica les expressions o mots següents segons que indiquen que plou poc o que plou molt plugim / tempesta / xàfec / aiguat / plovisquejar / a bots i barrals / roina / ramassada / xim-xim

POC

MOLT

4.- "Greus inundacions afecten diversos pobles del sud". A les zones costaneres de la vessant mediterrània, en algunes ocasions, especialment al començament de la tardor, succeix, amb freqüència, el fenomen anomenat "gota freda". Busca informació i anota en què consisteix.

.....
.....
.....
.....

5.- Recordes algun succés referit a inundacions? Explica'l als teus companys. Podeu elaborar un mural amb notícies o fotografies que mostren els efectes de les inundacions.

6.- Els nostres avantpassats coneixien molts refranys referits al temps. Escriu alguns refranys referits a la pluja. Si no en recordes cap, pots preguntar a alguna persona gran que tu conegues.

.....
.....
.....
.....

7.- Al text apareixen algunes expressions que potser no coneixes. Mira d'esbrinar-ne el significat i uneix les expressions de la primera columna amb els significats proposats en la segona.

Eixir-se'n de mare

molt ràpidament

Posar els pèls de punta

desbordar-se

En un tres i no res

estar molt atent

Escoltar amb la boca oberta

quedar-se sorprès i atemorit

• Escriu una frase emprant cadascuna de les expressions anteriors.

.....
.....
.....
.....

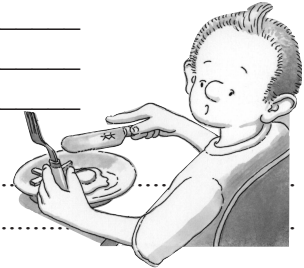

8.- Jaume intenta ajudar son pare a fer el sopar. Paco li ensenya a fer una truita. Allò que, en principi, sembla tan fàcil, acaba sent un poc difícil i complicat.

—Utilitzant un dels aliments més habituals a la cuina, els ous, podeu escriure algunes receptes senzilles. Cal anotar els ingredients que heu d'utilitzar i la forma de preparar-la. Després, demanant ajuda, proveu a cuinar-les a casa o a l'escola. Bon profit!

Ingredients: _____

Forma de preparació:

9.- Si algú vol exercir l'ofici de cuiner, cal que aprengui a utilitzar diferents eines de cuina i que conegui la forma d'elaborar plats gustosos.

- Has treballat alguna vegada a la cuina de ta casa? Intenta recordar les coses que hi ha i què es fa allí.

Parts de la cuina		
Eines	CUINA	Accions
Aparells electrodomèstics		

10.- “En aquella ocasió anava a col·laborar en feines de cuina”. Paco, el pare de Jaume, s'encarrega de preparar el sopar.

Avui en dia estan canviant els costums antics. Les feines de la casa ja no són cosa únicament de les dones.

Escriu la teua opinió sobre la distribució de les feines d'una casa. Després podeu fer a classe un debat en el qual cadascú pugui exposar la seua opinió i escoltar la dels vostres companys.

La meua opinió sobre les feines de casa és la següent:

.....

11.- “Acompanyat de son pare li van donar sepultura sota un arbre al jardí de la plaça”. El llibre ens descriu d’una manera tendra el soterrament de l’ocellet de Jaume.

Al llarg de la nostra vida ens passen coses que, de vegades, ens produeixen fortes emocions, fins i tot ens fan saltar les llàgrimes. Intenta descriure breument algun esdeveniment que t’haja emocionat molt. Explica els teus sentiments i com el vas viure.

.....
.....
.....
.....

12.- “L’única prova que Indurain estava soterrat en aquell lloc era una cinta nugada a la branca del lledoner que cobria la sepultura”

Hi ha molts arbres, quasi sempre solitaris, que han estat habituals i propers a la presència humana des de fa molt de temps.

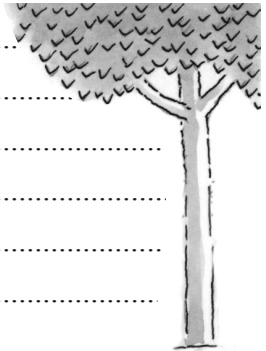
Esbrina i escriu el nom d’alguns d’aquests arbres, explicant l’ús o la utilitat que en podem fer.

ARBRE

UTILITAT

lledoner

- Els xiquets mengen els seus fruits i tiren el pinyol amb un canut.
- Amb algunes rames es fan gaiatos i mànces per a ferramentes.

13.- “Alguns li feien burla, perquè tenir com a millor amic una amiga...”

- Quina opinió tens sobre l’amistat entre xics i xiques? Comenta-la amb els teus companys de classe.
- Explica quines qualitats t’agradaria que tinguera el teu millor amic.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

14.- L'amistat és un gran invent de la humanitat. No sempre és fàcil trobar bons amics, però si poses interès per la teua part, trobaràs nous amics.

Et proposem un joc per practicar l'amistat. Potser ja el conegues, però sempre resulta interessant per a tots. Es diu el joc de "L'amic secret".

- Poseu en un bossa unes paperetes amb el nom de totes les persones del grup. Cadascú agafarà, sense mirar, un paperet. Llegeix el nom que hi ha escrit i trenca la papereta. Ja coneixes el teu amic secret.

Durant alguns dies procura mostrar-te molt amable, especialment amb el teu amic. Podeu enviar-vos alguns missatges o fer-vos regalets senzills, però tot amb secret.

Al cap d'uns dies, quan decidiu acabar el joc, cadascú dirà qui creu que ha estat el seu amic secret. Si no ho heu pogut esbrinar, ho descobrireu.

15.- Uneix les etiquetes de la primera columna, que descriuen els accidents que li passen a Jaume, amb les de la segona, que parlen dels accidents que van succeir a continuació.

Se n'ix l'aigua de la banyera	S'estavella un avió
Foguerada a la cuina	Greus inundacions
Es mor l'ocellet	Un autobús cau per un terraplé
Cau un bac per l'escala	Incendi d'una fàbrica

16.- Màquina de fer derivats.

Al text apareixen diferents mots derivats que ha fabricat aquesta màquina tan especial. Saps de quines paraules s'han pogut formar?

- foguerada
- pedrís
- inflamar
- abraçar
- bevedora
- pallissa
- brutedat
- noticiari

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

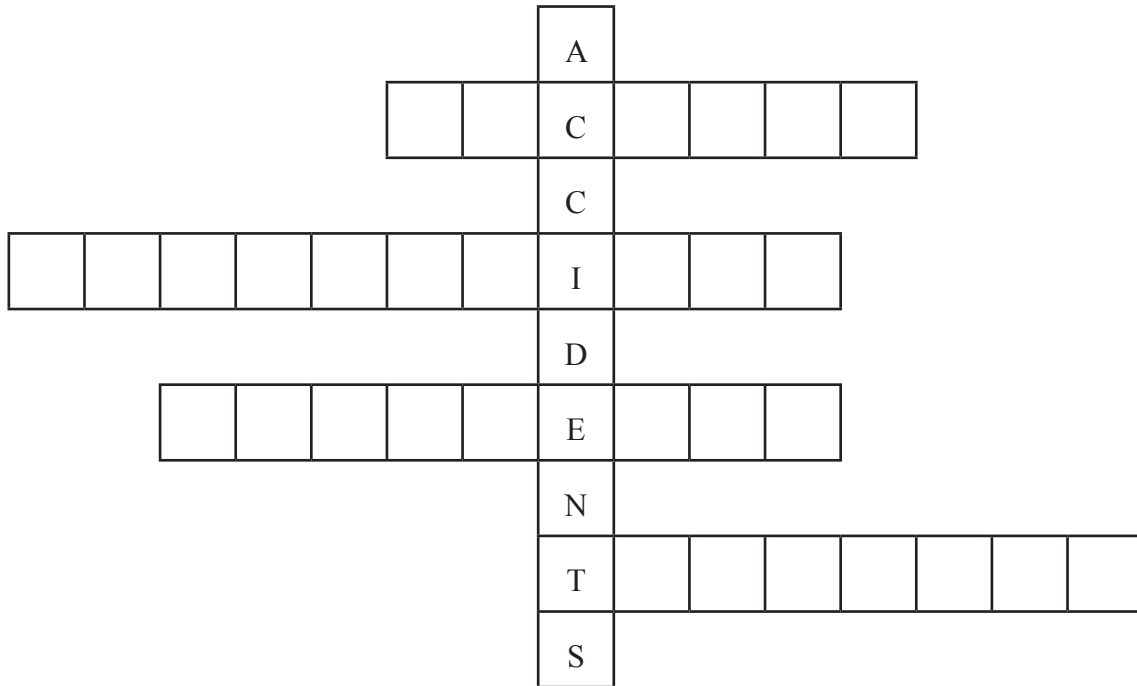
.....

17.- Encreuat.

Completar les frases següents t'ajudarà a descobrir les paraules de l'encreuat.

- 1-Hi havia hagut un _____ en una fàbrica de mobles.
- 2-Un gran aiguat ha provocat greus _____ que afecten diversos pobles del sud.
- 3-L'avió es va _____ contra la pista i es va partir en dos trossos.
- 4-Un autobús se n'ha eixit de la carretera i ha caigut per un _____.

18.- "Lluïsa, la mare de Jaume, tenia gran afició als trens en miniatura".

En algunes comarques valencianes, i en altres llocs, van funcionar trenets de curt recorregut que van acabar sent famosos. La Panderola era un trenet que circulava per terres de Castelló, al qual està dedicada aquesta cançó molt coneguda a la comarca de la Plana. Proveu de cantar-la. Us resultarà divertida.

LA PANDEROLA

De Castelló a Almassora
xim pum tracatrac. (Bis)
Va un tren que vola, leré.
Va un tren que vola, leré
Va un tren que vola,
leré, leré, leré, leré.
Va un tren que vola,
leré, leré
-I per això li diuen
la Panderola.

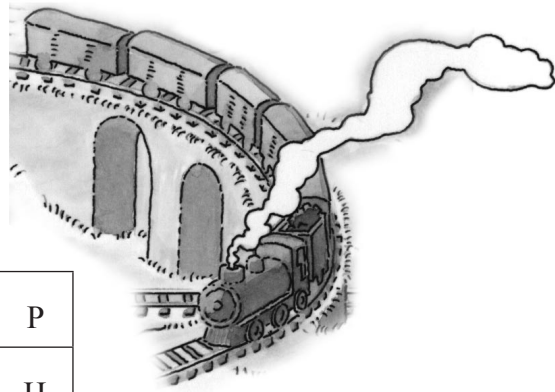
Era de gran ajuda
per als graueros

I ara, com ja no vola,
està al "Paseo".

I fa de guardaagulles
algún lleuero.

*Cançó popular de La Plana
Gravada per "ELS LLAURADORS"*

19.- Sopa de lletres.
Busca cinc paraules.

Ñ	G	D	B	O	O	N	T	P
C	E	K	G	B	C	E	O	H
T	V	A	G	O	A	I	V	E
C	Z	Ñ	A	S	C	F	V	H
J	K	L	Ñ	A	I	U	A	T
I	T	R	T	W	Q	A	P	P
B	Y	S	W	E	T	C	O	U
M	E	F	L	P	R	K	R	O
O	L	S	N	K	E	G	I	J
A	V	I	A	R	N	I	V	Y

20.- Com imagines la casa-laboratori del professor Pep? Mira de fer-ne el dibuix, com tu penses que devia ser, inventant algunes coses encara que no apareguen al text.

